

SUNUŞ

Darbe döneminin ürünü olan ve bugünkü siyasal ortamı hazırlayan 1982 Anayasası'nın değiştirilmesi gerektiği yıllardır dile getirilmektedir. Temel hak ve özgürlükleri esas alarak, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletini oluşturacak şekilde anayasanın yeniden düzenlenmesi talebi, pek çok kurum ve kuruluş yanında TMMOB ve bağlı odaları tarafından da defalarca gündeme getirilmiştir. Ancak bugüne kadar yapılan Anayasa değişikliklerinde bu talep hep görmezden gelinmiştir. AKP Hükümeti'nin referanduma sunduğu Anayasa değişikliği paketi de ne yazık ki siyasal iktidarın kendi anayasasını topluma dayatma anlayışının bir ürünüdür. Anayasa değişiklikleriyle ilgili meslek örgütlerinin, sendikaların ve diğer örgütlü toplum kesimlerinin de görüşlerine başvurulmamıştır.

Elektrik Mühendisleri Odası, kuruluş yetkisini Anayasa'dan alan kamu tüzel kişiliğine sahip bir meslek örgütü olarak, üyeleriyle ilgili yetki ve sorumlulukları yanında uzmanlık alanlarıyla ilgili kamu yararına işlemlerin tesis edilmesini sağlama görevini de üstlenmiştir. Demokratik bir meslek örgütü olarak, halkoymasına sunulan Anayasa paketine ilişkin görüş ve değerlendirmelerimizi kamuoyu ile paylaşmayı görev olarak kabul ediyoruz. EMO, mesleki alanlarına ilişkin bugüne kadar yargı önüne taşıdığı davalarla, idarenin hukuka ve kamu yararına aykırı işlemlerinin iptalini sağlamıştır. Yapılan Anayasa değişikliğiyle idari yargıya yapılan müdahale, EMO'nun ve diğer meslek örgütlerinin taraf oldukları konularda sürdürdükleri mücadeleyi de sınırlandıracaktır.

Anayasa paketiyle ilgili sürdürülen siyasal kampanyalarda konu bir anayasa tartışmasının ötesinde genel ifadeler kullanılarak, AKP'nin 7 yıllık siyasetiyle sınırlı ele alınmaktadır. Diğer yandan düzenlemelerin ülkenin demokratikleşmesinde ileri bir adım olduğunu varsayan yaklaşımlar da genel söylemlerle ifade edilmekte ve değişiklikleri "AKP yaptığı için karşı çıkıldığı" gibi söylemler öne çıkarılmaktadır. Halbuki anayasa değişikliğinin getirdiği düzenlemelerin tek tek ele alınması kadar, bütüncül olarak değerlendirilmesi ve genel yaklaşımların dışında ülkenin içinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve siyasal koşulların içerisinde ne anlam ifade ettiğinin tartışılması zorunludur. AKP eliyle ülkenin yeniden dizaynına dönük olarak ne tip ipuçları içerdiğinin, tarihsel boyutuyla ayrıntılı olarak ifade edilmesine, her kurumun kendi alanından derinlikli bir yaklaşım sergilemesine de ihtiyaç bulunmaktadır. Türkiye'deki siyasal sistemin toplumu apolitikleştirme süreci içerisinde, anayasa paketine dair bilgi edinmeden şu veya bu şekilde oy verilmesi istenmektedir. Bu durum halk oylamasının demokratik bir süreç olmaktan çok toplumsal refleksleri sapıtacak, esasen siyasal

iktidarın istediği sonucu elde etmesine hizmet edecek bir araç olarak kullanıldığını göstermektedir. EMO olarak, sürdürülen kampanyalardaki genel söylem ve yaklaşımların dışında, anayasa paketini kendi alanımızdan ve mümkün olduğunca kapsamlı bir şekilde ele aldık.

Bu çalışmamız incelendiğinde anlaşılacağı gibi, anayasa değişikliği ne yazık ki EMO olarak kamu yararı açısından yargı önüne taşıdığımız pek çok idari işlemin iptaliyle sonuçlanan süreçlere yönelik olarak yargı yetkisini kısıtlamaya dönük bir müdahale içermektedir. Anayasa değişikliğinin toplumsal mücadele ve hak arama çabalarına darbe niteliğinde hükümler taşıması, Anayasa değişiklik paketinin EMO tarafından ayrıntılı olarak incelenmesini zorunlu kılmıştır. Üyelerimizin ve kamuoyunun, oylarına sunulan Anayasa paketi hakkında bütüncül olarak bilgilennemelerine yardımcı olmak amacıyla, bir kerede oylanacak olan tüm düzenlemeler tek tek ele alınmaya çalışılmıştır. Ancak EMO'nun her türlü siyasal baskıya karşın kamusal alanın tahrip edilmesi ve özelleştirmelere karşı yürüttüğü mücadeleyi etkileme olasılığı bulunan değişiklik maddeleri çalışmada öncelikli olarak değerlendirilmiştir.

Anayasa değişiklik paketine bütün olarak bakıldığında yargının hedef alındığı, güçler ayrımı ilkesinin tahrip edildiği, yürütmeyi temsil eden siyasal iktidarın denetleyicisi konumundaki yargının iktidara bağımlılığının artırıldığı ve denetim yetkisinin kısıtlandığı tespit edilmektedir. Ülkemizin idari yapılanmasında otoriter ve totaliter eğilimleri güçlendirici bu değişikliklerin yanında halkoylamasına sunulmasına gerek olmayan, çoğu yasa düzeyinde rahatlıkla yaşama geçirilebilecek olan düzenlemeler pakete iliştilmiştir. Hatta yasal olarak mevcut olmasına rağmen işletilmeyen ya da içeriği boşaltılan haklar büyük adımlarmış gibi sunulmuş anayasa paketine konulmuştur. EMO olarak yaptığımız bu çalışma ile kamu yararı ve hukuk devleti ilkesinin tahrip edilmesine karşı, meslektaşlarımızı ve kamuoyunu anayasa değişikliğine ilişkin halk oylamasında "HAYIR" oyu vermeye çağırıyoruz.

Cengiz GÖLTAŞ

EMO 42. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı